

Izveštaj o globalnoj konkurentnosti 2019

Izveštaj o globalnoj konkurentnosti zemalja u 2019. godini

-
- Procena bazirana na Indeksu Globalne Konkurentnosti (IGK) koji pokriva dimenzije konkurentnosti 141 privrede putem 103 indikatora grupisanih u 12 stubova konkurentnosti.
  - Druga godina od kako se sprovodi nova metodologija za praćenje konkurentnske pozicije zemalja – IGK 4.0 sa promenjenom skalom 0 – 100 koja pokazuje koliko je privreda blizu idealnom stanju ili „granici“ konkurentnosti.
  - Dodati su novi indikatori u okviru stuba Institucije kako bi se bolje pokrila dimenzija koja prati orijentisanost vlasti ka budućnosti
  - **Odgovori iz ankete preduzetnika (EOS) obezbeđuje podatke za „meke“ indikatore konkurentnosti koji određuju 30% konačne vrednosti IGK.**

Izveštaj o globalnoj konkurentnosti zemalja u 2019. godini

-
- Srbija je ostvarila istu vrednost IGK 4.0 kao u prošloj godini od 60,9 poena
  - Usled napretka koje su ostale ekonomije u istom periodu ostvarile Srbija je zauzela 72. mesto od 141 posmatrane privrede
  - Konkurentnost nije igra sa nultom sumom – napredak jedne zemlje ne znači nužno da su druge pogoršale konkurentsku poziciju
  - Ostvarena vrednost je na nivou proseka svih zemalja koje su ove godine obuhvaćene izveštajem (60,7) ali je ispod proseka našeg okruženja za oko 1 poen.

Indeks globalne konkurentnosti i rang - IGK 4.0 (2017-2019)

Vrednost indeksa	2017	2018	2019
Albanija	57,3	58,1	57,6
BiH	54,5	54,2	54,7
Bugarska	62,4	63,6	64,9
Hrvatska	60,1	60,1	61,9
Mađarska	63,4	64,3	65,1
Severna Makedonija	n/a	56,6	57,3
Crna Gora	58,2	59,6	60,8
Rumunija	62,2	63,5	64,4
Slovenija	68,5	69,6	70,2
Srbija	59,2	60,9	60,9

Rang	2017	2018	2019
Albanija	80	76	81
BiH	90	91	92
Bugarska	51	51	49
Hrvatska	66	68	63
Mađarska	48	48	47
Severna Makedonija	n.a.	84	82
Crna Gora	73	71	73
Rumunija	52	52	51
Slovenija	35	35	35
Srbija	70	65	72

Relativna pozicija u odnosu na zemlje Evrope i Evroazije u 2019. godini

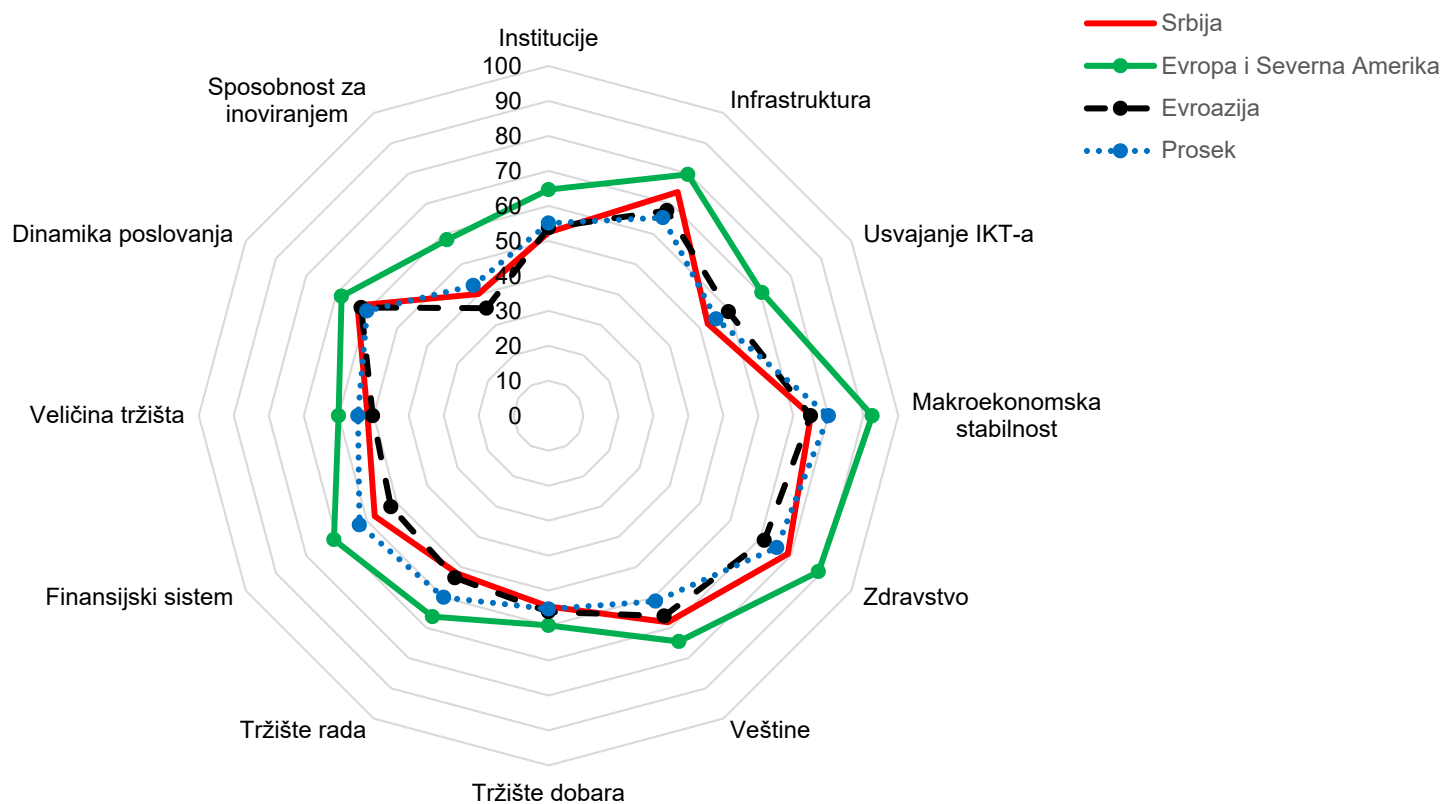

- U poređenju sa zemljama Evrope i Evroazije pozicija Srbije pokazuje da postoji veliki prostor za dalji napredak.
- Zaostajanje za prosekom zemalja Evrope (primer Slovenija) je oko 10 poena odnosno, potrebno je povećati konkurentnost za 17% trenutne vrednosti kako bi se nadoknadio trenutno zaostajanje.
- Promenljiva geopolitička situacija i rastuće trgovinske tenzije povećavaju neizvesnost po pitanju rasta konkurentnosti na globalnom nivou .

Pregled vrednost IGK po stubovima konkurentnosti 2017-2019

	2017	Promene	2018	Promene	2019
1. Institucije	53,04	↓	51,6	↗	52,5
2. Infrastruktura	71,86	↗	73,0	↗	73,8
3. Usvajanje IKT-a	55,32	↗	56,9	↓	52,6
4. Makroekonomska stabilnost	70,00	↗	75,0	→	75,0
5. Zdravstvo	80,85	↗	81,5	↓	79,0
6. Obrazovanje i Veštine	65,66	↗	67,5	↗	68,2
7. Tržište dobara	54,69	↗	56,5	↓	54,6
8. Tržište rada	60,49	↗	61,5	↗	62,1
9. Finansijski sistem	51,88	↗	55,9	↗	57,4
10. Veličina tržišta	50,19	↗	50,7	↗	51,8
11. Dinamika poslovanja	59,26	↗	60,9	↗	63,1
12. Sposobnost za inoviranjem	37,11	↗	39,7	↗	40,2

Izveštaj o globalnoj konkurentnosti zemalja u 2019. godini

Najveća poboljšanja stubova konkurentnosti

- **Dinamika poslovanja** - povećanje vrednosti stuba od 2,2 poena odnosno za **5 mesta** bolji rang ovog stuba.
  - » odnos prema preduzimanju rizika („meki“ podaci)
  - » spremnost da se delegira autoritet („meki“ podaci)
  - » rast inovativnih kompanija („meki“ podaci)
  - » prihvatanje drugačijih ideja („meki“ podaci)
- **Finansijski sistem** - poboljšanje vrednosti stuba za 1,5 ali usled većeg napretka ostalih privreda pad na rang listi od **3 mesta**.
  - » finansiranje malih i srednjih preduzeća („meki“ podaci)
  - » dostupnost kapitala za nove preduzetničke poduhvate („meki“ podaci)
  - » stabilnost banaka („meki“ podaci)
- **Veličina tržišta** – porast od 1,1 poena, i poboljšanje ranga za 1 mesto.
  - » uvoz u % BDP-a („tvrdi“ podaci)
  - » BDP izražen u paritetu kupovne moći, po cenama iz 2011. godine („tvrdi“ podaci)

Najveća pogoršanja stubova konkurentnosti

- **Usvajanje IKT-a** – smanjene vrednosti indeksa za 4,3 poena i pad od **17 mesta** na rang listi
  - » broj pretplatnika mobilne telefonije („tvrdi“ podaci)
  - » broj pretplatnika širokopojasnog interneta („tvrdi“ podaci)
- **Zdravstvo** – pad za 2,5 poena u odnosu na prošlu godinu i gubitak **9 mesta** na listi
  - » *skraćenje očekivanih godina zdravog života novorođenčadi za 10 meseci u odnosu na prošlu godinu*
- **Tržište dobara** – smanjenje vrednosti indeksa na nivou stuba za 1,9 poena i pad na listi za **7 mesta**
  - » dominacija tržištem od strane par korporacija („meki“ podaci)
  - » kompleksnost sistema carinskih tarifa („meki“ podaci)
  - » otvorenost sektora usluga („tvrdi“ podaci)

Promene ranga stubova konkurentnosti za Srbiju 2019

	2017	2018	2019	Broj mesta	Promena
1. Institucije	65	76	75	+1	↗
2. Infrastruktura	50	48	51	-3	↘
3. Usvajanje IKT-a	57	60	77	-17	↘
4. Makroekonomska stabilnost	95	64	64	=	-
5. Zdravstvo	67	67	76	-9	↘
6. Obrazovanje i Veštine	58	56	55	+1	↗
7. Tržište dobara	78	66	73	-7	↘
8. Tržište rada	54	52	54	-2	↘
9. Finansijski sistem	97	79	82	-3	↘
10. Veličina tržišta	74	75	74	+1	↗
11. Dinamika poslovanja	59	59	54	+5	↗
12. Sposobnost za inoviranjem	65	56	59	-3	↘

Gde smo najlošije plasirani

- Institucije
  - Organizovani kriminal 99/141
  - Nezavisnost sudstva 101/141
  - Rešavanje sporova protiv države 94/141
  - Opterećenost državnim regulacijama 95/141
  - Efikasnost zakonodavnog sistema 104/141
  - Vlasnička prava 106/141
  - Zaštita intelektualne svojine 104/141
  - Kvalitet revizorskih/računovodstvenih standarda 102/141
  - Regulisanost sukoba interesa 104/141
  - Politička stabilnost vlasti 92/141
- Infrastruktura
  - Kvalitet putne infrastrukture 98/141
  - Efikasnost lučkih usluga 111/141
- Usvajanje IKT-a
  - Broj pretplatnika mobilne telefonije 104/141
- Veštine
  - Nivo obučavanja zaposlenih 104/141
- Tržište dobara
  - Dominacija tržištem od strane par korporacije 110/141
- Tržište rada
  - Kooperacija između poslodavaca i zaposlenih 107/141
  - Interna mobilnost zaposlenih 92/141
  - Oslanjanje na profesionalni menadžment 114/141
  - Poresko opterećenje rada 92/141
- Finansijski sistem
  - Učešće loših kredita 105/141
- Dinamika poslovanja
  - Stav prema poslovnom riziku 107/141
- Sposobnost za inoviranjem
  - Razvijenost klastera 104/141
  - Sofisticiranost kupaca 124/141

Gde smo najbolje plasirani

- Institucije
  - Stopa ubistava 35/141
  - E-participacija 47/141
  - Efikasnost regulacije energetike 34/141
- Infrastruktura
  - Povezanost putevima 43/141
  - Gustina železničke mreže 24/141
  - Pristup elektromreži 2/141
  - Izloženost zagađenoj vodi za piće 41/141
- Veštine
  - Prosečan broj godina školovanja 43/141
  - Lakoća pronalaženja obučenih radnika 51/141
  - Odnos broja đaka i učitelja u osnovnim školama 43/141
- Tržište rada
  - Troškovi otpremnina 16/141
  - Odnos zarada žena i muškaraca 44/141
- Finansijski sistem
  - Kreditni jaz 1/141
  - Racio regulatornog kapitala banaka 22/141
- Veličina tržišta
  - Uvoz u % BDP-a 34/141
- Dinamičnost poslovanja
  - Vreme za otpočinjanje biznisa 24/141
  - Regulatorni mehanizmi za rešavanje nesolventnosti 14/141
- Sposobnost za inoviranjem
  - Izdaci za R&D 38/141

Zaključak

- Nepromenjena vrednost u odnosu na prošlu godinu, uprkos poboljšanju kod 8 stubova konkurentnosti.
- Značajno pogoršanje kod stuba Usvajanje IKT-a, kao i kod stuba Zdravstvo koji je jedan od elemenata kvaliteta ljudskog razvoja.
- Investicije u ljudski kapital, unapređenje institucija, kapaciteta za inoviranjem i dinamičnost poslovanja obezbeđuje najbolju poziciju za oživljavanjem produktivnosti i odupiranju negativnim trendovima na globalnom nivou

Hvala na pažnji